

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 155. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700592668768/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

Hende og mig med et Udtryk af Venskab; men i dette Venskabs-Udtryk spillede Noget ligesom Snogetunger.

Da jeg efter en Stunds Forløb gik fra Paladset, traf jeg en romersk ung Herre af »Selskabet«, der strax begyndte at tale om Damerne. Han havde den foregaaende Dag seet en ny Skjønhed paa *Monte Pincio* og satte hende høiere end de Smukkeste, vi kjendte. Han talte dem op paa Fingrene, og iblandt dem kom ogsaa ligesom i Forbigaaende Baronesse Panin. Hun var smuk, sagde han, ja, unægtelig, men hun var kold. Jeg havde kunnet kysse ham for det Ord. Jeg tog det som en fælles Dom fra Alle dem, der havde hyldet, maatte have hyldet hende.

En Omstændighed foraarsager, at Kjærligheden ikke kan holde sig som fri, glad, lykkelig Beundren, men faaer en Tilsætning af Smerte og bliver en Lidenskab, og det er dels de Andres Beundring, dels Trangen, Ønsket, Længslen efter, paa en eller anden Maade, om end nok saa svagt og indirecte, at lade Beundringens Gjenstand erfare, hvad man føler. Med den stærke Længsel efter at tale blander sig Angsten for at sige Mere, end man tør og bør; under dette Tryk synes Kjærligheden at stige; men det er kun dens Flamme, der blusser uroligere.

Det var Comtesse Felicia, som ogsaa i denne Henseende, uden at vide det, var bleven Anledning og havde givet Vink.

Efter Besøget i Peterskirken skrev jeg til *Astrid*:

»Naadige Frue!

Endog Comtesse Felicia, som paastaar at have Øie for Alt, hvad der foregaaer i hendes Nærhed, vil maaskee paa Forespørgsel findes uvidende om de Kampe, der igaar bleve leverede i Trastevere, og da De, naadige Frue, ikke gjør Fordring paa at see saa skarpt som Comtessen, tør jeg haabe, at min Beretning for Dem vil indeholde noget Nyt – om tillige Interessant, er et andet Spørgsmaal.

Vi vare To, som gik derud sammen. Min Ledsager er nok egenlig, hvad Philosopherne vilde kalde en mystisk Person, og ifølge en Theori, som vor fælles høitagtede Ven, Hr. Friherre v. Hompesch, udtaler og ofte bestyrker med sine Haandbevægelser, maa jeg antage, at denne mystiske Person boer eller logerer – thi fast Bopæl har han ikke i denne Tid – i min venstre Side. Han har intet Navn, hvorunder

han kan vise sig i Verden; men formedelst hans Hengivenhed for en Person, han har kjendt som Barn, og hvem jeg vil kalde X, hvilket jo er den mathematiske Betegnelse for det Ubekjendte, vil jeg kalde ham Y.

I Førstningen, medens vi gik i Vaticanet, mente Y, at det var en meget god Maade at fordrive Tiden paa, og han syntes en Stund ret tilfreds; men jeg mærkede dog, at han blev alt livligere og gladere, jo mere Tiden nærmede sig, da vi skulde gaae. Kl. 3 $\frac{1}{4}$ vare vi ude paa Pladsen; jeg satte mig paa en af Afviserne og røg en Cigar, medens Y løb omkring paa *Piazza Rusticana* og kiggede ind i enhver Vogn for at see efter X. Endelig, da Y mente, at X maaskee allerede var kommen, gik vi ind i Kirken, og Y fandt stort Behag i det skyggefulde og dog lyse, mægtige Rum, ja, han sagde, at paa et saadant Sted, der var rummeligt og dog hyggeligt og værdigt udstyret, var det saare velvalgt at møde X, hvis hun blot kom. Pludselig opdagede han X siddende ved Foden af Baldachinen, og han gjorde et Sæt i Luften, som om han havde Vinger, medens jeg gik hen og gjorde et sømmeligt Buk for de tre Damer. Y faldt fra sit Luftsprung ned imellem X og Lieutenanten – saaledes kalder han en vis høi Dams og vil gjerne for ikke at vise Mangel paa Ærefrygt, lade det være: Gardelieutenant – , saae paa Sidstnævnte og sagde klynkende til mig: Hun er mig for stor, hende havde jeg ikke ventet. – Kjære Ven, sagde jeg, hvad er det nu for Snak, at hun er for stor? Nylig fandt Du jo, at selve Peterskirken var netop stor nok, og hun kan dog magelig staae under en af de smaae Engle, der forsvinde ved Indgangen. – Ja, svarede Y, det kunde jeg nok forklare, hvis jeg var i Humeur dertil; men i Skyggen af hende bliver jeg mismodig. – Imidlertid fulgte vi med X, tæke med hende om Sibyllerne i *Sa Maria in Pace*, om Canova og Thoevaldsen, medens vi gik forbi deres Værker, og Y slog sig forsaavidt tiltaals, at han blot engang imellem ved at rykke i mig og gjøre en eller anden Bemærkning om X's Øine fik mig til at tale forkert. Men saa blev det med Et meget slemt. Lieutenanten vilde staae lige ved Indgangen til Capellet; andre Lieutenanter med og uden Skjæg indfandt sig, og Y, der havde faaet Smag paa at lytte til X's Stemme og ikke længer kunde være ved Siden af hende, blev saa balstyrig, at jeg fandt mig foranlediget til at sige ham: Husk paa, Hoistarede, at vi ere dannede Mennesker; riv og slid ikke saadan i mig, men lad mig tale med Damerne og gjøre mig saa behagelig som mulig; det vil mishage X, hvis hun